

УДК 327

Чеснокова Т.С.¹, Купіна Л.З.²

¹ студ. гр. Ю-210 НУ «Запорізька політехніка»

² викл. НУ «Запорізька політехніка»

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПОЛІТОЛОГІЇ З ІНШИМИ СУСПІЛЬНИМИ НАУКАМИ

Політика не може існувати ізольовано. Вона тісно переплітається з іншими соціальними феноменами. Тому політологія акумулює та використовує результати напрацювань суміжних з політологією суспільних наук, зокрема:

- філософії – щодо розуміння основ суспільного та людського розвитку;
- правознавства – щодо визначення політичних інститутів і норм;
- психології – щодо тлумачення політичної поведінки, політичної свідомості, раціонального та ірраціонального ставлення до політичних процесів;
- культурології – щодо усвідомлення політичних традицій та цінностей як основи політичної культури;
- соціології – щодо дослідження соціальної структури суспільства, демографічних процесів, політичних настроїв та уподобань;
- антропології та етнографії – щодо походження публічної влади та політики.

Найтісніше розвиток знань про політику пов'язаний з еволюцією філософських ідей. Філософія завжди допомагала людині в нагромадженні уявлень про політичне життя суспільства, сприяла пошуку оптимального політичного ладу.

Знання про політику, які сформувала антична філософська думка, стали основою політичної філософії наступних епох.

І сьогодні політична філософія озброює політологію світоглядом, загальними методами пізнання й теорією мислення, розуміння змісту і

соціальної зумовленості політичних явищ, досліджує загальні закони історичного розвитку та форми їх реалізації у діяльності людей, вивчає суспільство як цілісну систему. Політична філософія і політологія черпають матеріал з одного емпіричного джерела, але вивчають його різними засобами і на різних рівнях.

Одним з найбільш тісних залишається зв'язок політології та соціології. Зокрема, політологія активно використовує соціологічні методи дослідження політологічного життя. Разом з тим, якщо політологія розглядає політику як процес, що підкорений певним закономірностям, то соціологія вивчає не сам політичний процес, а його “людський вимір”, тобто в який спосіб політика впливає на розвиток людей, їх спільнот, а також досліджує зворотній вплив соціального середовища на політичну сферу.

Право і політика є взаємопов'язаними сферами суспільного життя. Правова наука спрямована на врегулювання відносин та поведінки людей в процесі суспільного життя, в тому числі у сфері політики. Вона дає теоретичний і практичний матеріал, що стосується конкретних правових рішень, показує загальні рамки діяльності держави та суспільства.

Політологія як і правознавство досліджує державно-правові проблеми та явища. Відмінність між політикою і правом у тому, що право – це насамперед закони, укази, розпорядження, а політика – це стратегія і тактика поведінки та діяльності людей та їх організацій, вплив владних структур на суспільство перш за все за допомогою силових, матеріальних, ідеологічних та інших засобів. Зазначимо також, що норми права досить визначені, а політика більш мінлива та непостійна. Правова наука розглядає головним чином конституційні та правові форми політичного життя, що становлять інтерес для політичної теорії лише як один з елементів політичного процесу.

В економіці предметом політичного аналізу є процеси виробництва, поділу й обміну матеріальної продукції, які розглядаються з точки зору втручання держави в господарське життя.

Політолог, який вивчає людську діяльність неминує приходити до аналізу духовного життя людини, психології груп, верств, класів, нації. Велике значення мають аналіз психологічних результатів суспільних подій, механізму формування суспільних переконань, мотивації, форм контактів між людьми, особливостей їх політичної поведінки.

Політика тісно пов'язана з історією, яка відображає минуле, досліджує процес розвитку політичного життя суспільства, політичних інститутів, політичних організацій в цілому. Історію насамперед цікавлять питання хронологічного збору й опису емпіричних фактів про розвиток політичних інститутів та ідей. Використання цих матеріалів допомагає враховувати досвід і традиції, виявляти тенденції політичних процесів та їх наслідки. Для розуміння сутності й функціонального призначення політичних явищ,

інститутів важливо знати історію світових політичних вчень, яка досліджує виникнення і розвиток теоретичних знань про політику, владу, державу, право, демократію, генезис політичних категорій, їхній вплив на політичне життя.